

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
1.Δ/ΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΖΩΙΚΩΝ ΥΠΟΠΡΟΙΟΝΤΩΝ
2.Δ/ΝΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΖΩΟΑΝΘΡΩΠΟΝΟΣΩΝ

Αθήνα, 21/6/2019

Αρ. πρωτ: 968/149474

✉ : Βερανζέρου 46,
: ΤΚ. 10438 Αθήνα
📍 : Δ.Παπανικολάου, Α.Κατσιώλης
☎ : 210 212-5710, -5726
email : dpapanikolaou@minagric.gr
akatsiolis@minagric.gr

Προς: 1) Δ/νσεις Κτηνιατρικής-
Περιφέρειες
2) Διευθύνσεις Αγροτικής
Οικονομίας & Κτηνιατρικής –
Τμήματα Κτηνιατρικής ΠΕ

Θέμα: «Διαχείριση ΖΥΠ σε υποχρεωτικά κοινοποιήσιμη μολυσματική νόσο
(εκτός ΜΣΕ)»

*Σχετ. η με αριθ. 687/21658/24/02/2018 εγκύκλιος της Δ/νσης Υγείας των
Ζώων «Νοσήματα ζώων υποχρεωτικής δήλωσης»
http://www.minagric.gr/images/stories/docs/politis/Trofima_Ygeia/egkyklios_noshmaton_dhl280217.pdf*

Σε περίπτωση εκδήλωσης νοσήματος υποχρεωτικής δήλωσης, τα ζωικά υποπροϊόντα που προκύπτουν είτε στη θετική εκτροφή (νεκρά ζώα, νωπό γάλα, αίμα, ιστοί τοκετού, κόπρος, αυγά κτλ), είτε στα σφαγεία, όπου σφάζονται τα θετικά ζώα (νεκρά ζώα, αίμα, κόπρος, ιστοί), υπόκεινται στα κατά περίπτωση ισχύοντα σχέδια έκτακτης ανάγκης για τον έλεγχο των νοσημάτων και εφαρμόζονται οι απαιτήσεις του Καν.1069/2009/ΕΚ.

Συγκεκριμένα τα υλικά αυτά ανήκουν:

- στην κατηγορία 1, αν πρόκειται για νεκρά μηρυκαστικά που περιέχουν υλικά ειδικού κινδύνου (ΥΕΚ) (Καν.1069/2009, άρθρο 8, σημείο β.ii) και θα πρέπει να οδηγηθούν σε εγκεκριμένες (Καν.1069/2009, άρθρο 12)

- α) μονάδες αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης
- β) μονάδες μεταποίησης κατηγορίας 1

- στην κατηγορία 2, αν πρόκειται για νεκρά χοιρινά και πτηνά, νωπό γάλα, αίμα, κόπρο, ιστούς καθώς επίσης και αυγά των μολυσμένων σμηνών/πτηνών (Καν.1069/2009, άρθρο 9) και θα πρέπει να οδηγηθούν σε εγκεκριμένες (Καν.1069/2009, άρθρο 13):

- α) μονάδες αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης
- β) μονάδες μεταποίησης κατηγορίας 1
- γ) μονάδες μεταποίησης κατηγορίας 2

Ειδικότερα η κόπρος, το νωπό γάλα και τα αυγά μπορούν να εξυγιανθούν αρχικά σε μονάδα παστερίωσης και στη συνέχεια να οδηγηθούν σε μονάδα βιοαερίου, εκτός και εάν η μονάδα βιοαερίου διαθέτει και παστερίωση.

Εκτός των ανωτέρω τρόπων διαχείρισης και κατά παρέκκλιση των άρθρων 12 και 13 του Καν.1069/2009, η αρμόδια αρχή, για λόγους αποτροπής μετάδοσης της μόλυνσης ή στην περίπτωση που διαπιστωθεί από τις αρμόδιες αρχές ότι δεν υπάρχει διαθεσιμότητα για τη διαχείριση των παραπάνω υλικών από τις εγκεκριμένες μονάδες, μπορεί να εγκρίνει την υπό όρους απόρριψη των μολυσμένων υλικών, με ταφή επί τόπου (Καν.1069/2009, άρθρο 6 και άρθρο 19, σημείο ε).

Για παράδειγμα, βρασμός και απόρριψη γάλακτος **εντός εκτροφής**, συλλογή της κόπρου και της λερωμένης στρωμένης σε οριοθετημένο χώρο εντός εκτροφής με ψεκασμό με ειδικά απολυμαντικά εγκεκριμένα από τον ΕΟΦ (ΤΠ3).

Η απόρριψη με ταφή (Καν.142/2011, Παράρτημα VI, Κεφάλαιο III, Τμήμα 1) **εγκρίνεται από την αρμόδια αρχή** και μπορεί να γίνει υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις :

α) Επιλογή χώρου

Η ταφή επί τόπου μπορεί να πραγματοποιηθεί :

- εντός εκτροφής, από την οποία προέρχονται τα ζωικά υποπροϊόντα
- σε εγκεκριμένο χώρο υγειονομικής ταφής (ΧΥΤΑ)
- σε κατάλληλο καθορισμένο χώρο, που ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο για την υγεία των ζώων, τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον, μετά από υπόδειξη των αρμόδιων υπηρεσιών

β) Μεταφορά

Οι μετακινήσεις ζωικών υποπροϊόντων από τον τόπο προέλευσης στον τόπο απόρριψης πραγματοποιείται με τους ακόλουθους όρους:

- τα ζωικά υποπροϊόντα μεταφέρονται σε ασφαλείς, στεγανούς περιέκτες ή σε στεγανά κλειστά οχήματα (κόπρος)
- οι τροχοί των οχημάτων απολυμαίνονται κατά την έξοδό τους από την εκτροφή
- οι περιέκτες και τα οχήματα καθαρίζονται και απολυμαίνονται μετά την εκφόρτωση

γ) Ταφή

Η ταφή ζωικών υποπροϊόντων επί τόπου πραγματοποιείται υπό τους ακόλουθους όρους :

- χρήση μεθόδων και διεργασιών που δεν βλάπτουν τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον
- δεν αποτελεί κίνδυνο για το νερό, έδαφος, αέρα, πανίδα και χλωρίδα
- χωρίς την πρόκληση θορύβου και οσμών
- χωρίς να προκαλείται επιβάρυνση στην τοποθεσία και στο τοπίο

Το μέγεθος της τάφρου πρέπει να είναι επαρκές, ώστε να αποκλείεται ο κίνδυνος διασποράς του νοσογόνου παράγοντα στο περιβάλλον. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι ένα νεκρό βοοειδές ισοδυναμεί με πέντε ενήλικα πρόβατα ή πέντε γουρούνια και απαιτεί τάφρο μήκους 2 μέτρων, βάθους 4 μέτρων και πλάτους 3 μέτρων.

Στον πυθμένα της τάφρου τοποθετείται ειδική μεμβράνη (μήκους περίπου 12 μέτρα για την κάλυψη των νεκρών ζώων) και μικρά τεμάχια ασβέστη. Στη συνέχεια τοποθετείται η ποσότητα του μολυσματικού υλικού, η οποία ψεκάζεται με ειδικό απολυμαντικό, καλύπτεται με τη μεμβράνη και ψεκάζεται πάλι με απολυμαντικό. Μετά τοποθετείται στρώμα χώματος ύψους 2 μέτρων περίπου, το οποίο δεν πρέπει να πατηθεί και ψεκάζεται με απολυμαντικό, όπως και η γύρω περιοχή.

δ) Τήρηση αρχείων

Ο υπεύθυνος εκτροφής οφείλει να τηρεί μητρώο με τα ακόλουθα στοιχεία (Καν.142/2011, Παράρτημα VIII, Κεφάλαιο IV, Τμήμα 6) :

- ποσότητα, κατηγορία και είδος ζωικών υποπροϊόντων που θάβονται
- ημερομηνία και τόπο ταφής

ΠΡΟΣΟΧΗ ! Στην Απόφαση λήψης υγειονομικών μέτρων στην περίπτωση επιβεβαίωσης νοσήματος σε μια εκτροφή, να συμπεριλαμβάνεται και ο τρόπος διαχείρισης των παραγόμενων ζωικών υποπροϊόντων.

Ο Προϊστάμενος της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής

Αλεξανδρόπουλος Θωμάς

Αποστολή μόνο με email